

REFERENDUMVERZOEK

Provincie Noord Holland

Postbus 3007 2001 DA Haarlem

Ter attentie van de voorzitter van de vergadering van de Provinciale Staten.

Dagtekening: 1 maart 2022

Betreft besluit: Referendumverzoek m.b.t. vaststelling Gewijzigde omgevingsverordening NH2020

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik u een kennisgeving tot een referendumverzoek, zoals bedoeld in artikel 9 lid 2. Van de Referendumverordening Noord-Holland 2018¹.

Dit verzoek dient volgens de Referendumverordening Art 10.1 ten minste drie werkdagen vóór de behandeling van het besluit in een vergadering van Provinciale Staten door de voorzitter van die vergadering te zijn ontvangen.

Dit verzoek betreft het agendapunt **9. Eerste partiele herziening Omgevingsverordening Noord-Holland 2020 (VD-13)** van de Provinciale Statenvergadering van 7 maart 2022²

Daarmee kunnen we concluderen dat dit verzoek ruim op tijd is binnengekomen en ik verzoek u om deze kennisgeving op de eerstvolgende vergadering te agenderen, zoals bedoeld in artikel 11.1.

Dit verzoek wordt ondersteund door meer dan 500 kiesgerechtigden die zich kenbaar hebben gemaakt via het digitale portaal van de provincie³.

Met vriendelijke groeten,

Joost de Groot

[Redacted signature]

[Redacted signature]

¹ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR610139/>

² <https://ibabsonline.eu/Agenda.aspx?site=NoordHolland&agendaId=926d6a54-2bec-4605-b68e-9aedbdf703f&FoundIDs=>

³ https://www.noord-holland.nl/Bestuur/Inspraak/Digitale_Kennisgeving_Omgevingsverordening_NH2022_en_parti_le_herziening_van_de_Omgevingsverordening_NH2020

Toelichting

Doelstelling

De doelstelling van dit referendum is om aan te tonen aan Provinciale Staten dat de inwoners van Noord Holland geen industriële windturbines willen dichtbij woningen en in waardevolle natuur.

In de voorliggende omgevingsverordening worden regels die de provincie leefbaar houden geschrapt, terwijl de bewoners liever zien dat deze worden aangescherpt om de leefomgeving goed te houden/te verbeteren.

Hoewel de looptijd van de gewijzigde omgevingsverordening relatief kort is, zijn dit exact de wijzigingen die aanvragers ook niet willen zien doorwerken in de Omgevingsverordening NH2022. De bedoeling is ook dat de raad uit dit referendum niet alleen van toepassing is op de NH2020, maar dat dit ook een duidelijk signaal is voor Provinciale Staten om de OV NH2022 te herzien. Dit geeft wellicht ook legitimiteit aan de optie voor de referendumcommissie om de uiteindelijke vraagstelling voor het referendum toe te spitsen op de situatie rond industriële windturbines in beide verordeningen. (Zie referendumverordening art. 41.2)

Op die wijze zal er uiteindelijk een uitslag uit het referendum komen waarbij Provinciale Staten heel specifiek weet welke aanpassingen door de inwoners van Noord Holland gewenst zijn; niet alleen in de Gewijzigde Omgevingsverordening NH2020, maar ook in de Omgevingsverordening NH2022.

Over windalarm

Dit referendum wordt aangevraagd mede door Noord Hollandse bewoners die actief zijn bij Windalarm. Windalarm is een beweging van bewoners die de energietransitie steunen, maar de keuze voor het plaatsen van windturbines op land bij bewoning of in unieke natuur niet als een goede optie zien om deze transitie te realiseren.

Nu de RES doelstelling is gehaald (zie PBL rapport⁴ 9 dec. jl.) wil Windalarm dat uitvoering wordt gegeven aan wat er is afgesproken in het klimaatakkoord: Eerst kijken naar de opties op zee.

Dit sluit ook aan bij het landelijke coalitieakkoord⁵:

Energiemix

Energie blijven we gebruiken, maar we maken de overstap naar energiebronnen die geen broeikasgassen uitstoten en we zetten in op energiebesparing. Zo werken we na 2030 snel toe naar een volledig klimaat neutrale energievoorziening. Daarmee dringen we snel fossiele brandstoffen terug en borgen tegelijkertijd de leveringszekerheid en betaalbaarheid.

- We stimuleren het **aanbod van hernieuwbare energiebronnen**, door in te zetten op extra wind op zee, zon-op-dak, aardwarmte, groen gas en aquathermie. Tegelijkertijd schalen we de productie en import van waterstof op.

Zie voor verdere informatie over de standpunten, alternatieven en onderbouwingen van Windalarm onze positionpapers op: <https://windalarm.org/documenten-windalarm>

⁴ <https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2021-monitor-res-1.0-4509.pdf> (p41)

⁵

<https://www.kabinetsformatie2021.nl/binaries/kabinetsformatie/documenten/publicaties/2021/12/15/coalitieakkoord-omzien-naar-elkaar-vooruitkijken-naar-de-toekomst/coalitieakkoord-2021-2025.pdf> (p8)

Zie verder ook onze zienswijze die is ingediend op deze Omgevingsverordening.

Referendumverordening

In de referendumverordening wordt de Provinciale Staten een zeer beperkte ruimte gegeven om een referendum niet toe te staan. Deze ruimte is bewust heel beperkt, immers, een referendum zal slechts worden aangevraagd als een meerderheid in PS een beslissing willen nemen die de aanvragers niet wensen. De aanvragers treffen bij een referendumverzoek derhalve *altijd* een meerderheid van PS die inhoudelijk een andere beslissing wenst te nemen.

Zodoende is het de intentie van de verordening om weinig politieke ruimte te geven voor de afkeuring van het verzoek. De opdracht van PS zou dan ook moeten zijn op zoek te gaan naar de mogelijkheden een referendum te organiseren en niet naar uitvluchten om uitzonderingsbepalingen van toepassing te laten zijn.

Daarom vooraf een aantal opmerkingen en observaties.

PS zou kunnen aanvoeren dat tegen de tijd dat dit referendum zijn beslag krijgt, de Omgevingsverordening OV 2020 al niet meer geldig zal zijn; immers, per 1 juli wellicht wordt verwacht dat de OV NH2022 van kracht zal zijn.

Dit is geen reden om een referendumverzoek af te wijzen; de omgevingswet is al eerder uitgesteld en het lijkt inmiddels vrijwel zeker dat de invoering wederom wordt uitgesteld; er is geen garantie dat dit niet nogmaals gebeurt. Dat is immers de reden dat deze wijziging van de OV NH2020 in eerste instantie is ingezet.

In deze casus zal PS de referendumsuitslag ook moeten willen aanvaarden als een raad voor de OV NH2022, met mogelijke wijzigingen van de OVNH2022.

Dit is goed mogelijk. Immers wordt nu ook de omgevingsverordening NH2020 aangepast om meer ruimte te geven aan mogelijkheden om de windturbines de leefomgeving van de bewoners van Noord Holland te laten verslechteren.

Ervaringen uit het verleden

Bij een eerdere poging van een aantal inwoners van Noord-Holland voor de organisatie van een referendum over de RES werd door de coalitie van PS betoogd dat het zou gaan om een besluit dat zou vallen onder artikel 5.2n: Een beslissing waarvan de inwerkingtreding of uitvoering niet kan worden uitgesteld vanwege de ermee gemoeide en spoedeisende belangen. Tijdens het debat kwam naar voren dat bijna de gehele coalitie het artikel 11.3 (het artikel dat aangeeft dat inwerkingtreding kan plaatsvinden en dat het referendum geen opschortende werking heeft) niet goed leek te begrijpen of weigerde uit te leggen waarom dat hier niet toegepast zou kunnen worden om aangevoerde bezwaren te pareren.

Wij verzoeken dan ook om ter voorbereiding aan het debat over het toelaten van *dit* referendum wederom een technische sessie te organiseren, waarin wordt uitgelegd hoe de aangepaste OV NH2020 in werking kan treden door het invoeren van art. 11.3, zodat de meerderheid van PS zich niet onterecht op het standpunt kan stellen dat art. 5.2n van toepassing zou zijn.

Tevens merken wij op dat in de 'Monitor RES 1.0' van het PBL⁶ wordt geconcludeerd dat de klimaatdoelstelling van 35 TWh reeds gehaald gaat worden zonder dat daarvoor de extra ruimte

⁶ <https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2021-monitor-res-1.0-4509.pdf>

nodig is die gecreëerd wordt met het laten vervallen van de huidige beperkingen. Er is dus ook vanuit het Klimaatakkoord geen enkele verplichting, die kan worden aangevoerd om een referendum niet toe te staan.

Tevens zien we dat in het verleden ook “Bestuurlijke betrouwbaarheid” van stal is gehaald om te bepalen dat een beslissing niet referendabel is.

Dat dit geen uitzonderingsgrond is op basis de verordening leek de inbrenger niet te deren.

Maar bestuurlijke betrouwbaarheid is nu *precies* de reden waarom dit referendum moet plaatsvinden: Als dat niet gebeurt, is dat een bewijs van onbetrouwbaar bestuur, dat zich niet aan hun eigen verordeningen houdt als het hen niet uitkomt.